

KRZYWOPRZYSIĘŻCA (44) *sb m*

krzywoprzysięzca (41), krzywo przysięzca (3). ◇ -żc- (27), -fc- (9), -fcz- (4), -fzc- (2), -zcz- (1), -zc (1).

o oraz a jasne (w tym w a 1 r. błędne znakowanie).

sg *N* krzywoprzysięzca (10). ◇ *D* krzywoprzysięzcy (1). ◇ *A* krzywoprzysięcę (6). ◇ *I* krzywoprzysięcą (4). ◇ *pl N* krzywoprzysięzcy (2) *SeklWyzn, Phil*, krzywoprzysięzce (2) *GroicPorz, GórnrOzm*. ◇ *G* krzywoprzysięzców (3); -ów (2), -(o)w (1). ◇ *D* krzywoprzysięzc(o)m (3) *KrowObr, BudNT, WujNT*, krzywoprzysięzcām (2) *Leop, BibRadz*. ◇ *A* krzywoprzysięzce (8). ◇ *I* krzywoprzysięzcami (1) *KrowObr*, krzywoprzysięzcy (1) *WujJud*. ◇ *L* krzywoprzysięzc(a)ch (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.

1. *Ten, który stwierdza pod przysięgą fałsz, nieprawdę; periurus Modrz, Vulg, JanStat, Cn; falsiarius Mącz, Calep; perfidus, periuriosus Cn (35)* : A yefly zeby był przełzwycathczon yfz czwarthy raíf przyszyagal thedy mayą yemv thwarzfch przepalycz yako krzywo przyfzyafczy yfzbygo pothym znano. *LibLeg* 6/115v; *GroicPorz* y, y4, z, z3v; *OrzRozm* F4; *Falsiurus, qui falsa iurat, Krziwoprziifęćá. Mącz* 117a; Y wy, niscy bogowie, co na drugim świecie Srogo krzywoprzysięzce bezecne karzecie *KochMon* 29; Obżáłowány namniey fię niemiał zá krzywoprzyfęćę: iż poklęknáfwy/ słowy nieprzyfęgł: iákoby to tylko słowy krzywoprzyfęćwá fię dopufzczano *ModrzBaz* 86, 122, 138v; *SkarŻyw* 519; *ReszPrz* 91; podobno dla tego nie máfz v was żadney kaźni na krzywoprzyfęće/ iż przódkowie wafzy nie rozumieli/ żeby kto ták fię złym miał náleść kteryby vmyfłnie krzywoprzyfęćad/ á Bogá ták frodze tym obráżyć chćiał. *GórnrOzm* G2v, G3v; *Calep* 406a; *SarnStat* 327, 766, 1076, 1100 [2 r.].

W połączeniach szeregowych (13): iako fą iawni czvdzołożniczy/ mężoobocz/ Lifniczy/ Fałfzerze/ krzywoprzyfęćczy/ fwięto kvpczy/ iawnie wnieczyfłtych grzechach żywfiący/ nad wolą bożą/ y infzy/ maią być wyrzvczeni fpołpolftwa zborv chrześcijanańfkiego *SeklWyzn* d2v; Sędzić niemoże/ iefli iefł podeźrzány/ klęty/ wywołány/ krzywoprzyfęćcá / iáką niefławą zmázány/ głuchy/ fzalony/ od doftoieńftwá dla iákiey fzkárádości oddalony *GroicPorz* tv, xv; *KrowObr* 227v; *Leop Mal* 3/5; *BibRadz* 1.Tim 1/10; *RejPosWstaw* [41³]v; *BudBib Mal* 3/5; *BudNT* 1.Tim 1/10; Tám iáko ktery grzełzył/ ták karan będzie: inaczey cudzołożnik/ inaczey porobnik/ inaczey złodziey/ inaczey mężoobocz/ inaczey pijánicá/ inaczey mátácż/ inaczey krzywoprzyfęćca. *SkarŻyw* 121; *CzechEp* 63; Nie ćierpi tego przyrodzenié: nie ćierpi BOg fám/ áby człówiek niefpráwiedliwy/ krzywoprzyfęćcá/ mátácż/ miał kiedy páńftwo mocné poftáwić *OrzJan* 31; *WujNT* 1.Tim 1/10.

Szereg: »bezecny i krzywoprzysięzca« (1): [pisarz] gdzieby sfálfzował Kfyęgi Mieyfkie/ fýtawa fye bezecnym/ y krzywoprzyfęćcá/ á bywa karan ogniem *GroicPorz* d4v. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.].

2. *Ten, który nie dotrzymuje danego słowa, łamie przysięgę; zdrajca (5)* : *GroicPorz* c2; *KrowObr* 132; iufz tákowi fie pożeniáli: iufz oblubieńcowi niebiefkiemu wiárę obiecáli: przeto iefli fie do Małżeńftwá ziemfkiego záfię obroćá/ iufz fie cudzołożnikami y krzywoprzyfęćczy fýtawáią/ y wieczne potępienie máią [...] przeto że pierwfzą wiárę złómili. *WujJud* 210v; Stárfzy iefliby wrzędowi fwemu dofyc nieczynił/ niech będzie zá krzywoprzyfęćę mian [periurus esto]/ y z miáftá wygnan *ModrzBaz* 84;

Dáleko iednák fromotnieyfza rzecz ieft przylięgę złámác/ co ták bárzo ważyło v Egiptow/ że wśzyfcy krzywoprzyfiężcy ná gárdle karáni byli/ iáko ci ktorzy pobożność ku Bogom zgwałćili *Phil F4*.

*** *Bez wystarczającego kontekstu (4)* : Perfidus, Niewierni krzywoprziifięcá Zdrádlivy. *Mącz* 126b, 178d; Krzywoprzyfięcá. *Periurus, perfidus. Calag* 346b; *Calep* 783b.

Cf **KRZYWOPRZYSIĘŻNIK**

TZ